

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2009/50/ЕО НА СЪВЕТА

от 25 май 2009 година

относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 63, първа алинея, точка 3, буква а) и точка 4 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

след консултация с Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

след консултация с Комитета на регионите ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- (1) За постепенното изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Договорът предвижда приемането на мерки в областта на убежището, имиграцията и защитата на правата на гражданите на трети държави.
- (2) Съгласно Договора Съветът приема мерки в областта на имиграционната политика във връзка с условията за влизане и пребиваване и процедурните стандарти за издаване на дългосрочни визи и разрешения за пребиваване от държавите-членки, както и мерки, определящи правата и условията, съгласно които граждани на трети държави, законно пребиваващи в държава-членка, могат да пребивават и в други държави-членки.
- (3) Европейският съвет в Лисабон през март 2000 г. постави целта до 2010 г. Общността да стане най-конкурентоспособната и динамична, основана на знанието икономика в света, способна на устойчив икономически растеж с повече и по-добри работни места и с по-голямо социално единство. Мерките за привличане и задържане

на висококвалифицирани работници от трети държави като част от подход, основан на нуждите на държавите-членки, следва да се разглеждат в по-широкия контекст, установен от Лисабонската стратегия и от Съобщението на Комисията от 11 декември 2007 г. за интегрираните насоки за растеж и работни места.

- (4) В Програмата от Хага, приета от Европейския съвет на 4 и 5 ноември 2004 г., бе признато, че законната миграция ще играе важна роля за укрепването на икономиката, основана на знанието в Европа и за икономическия напредък, като по този начин ще допринесе за осъществяването на Лисабонската стратегия. Европейският съвет прикани Комисията да представи план за политика относно законната миграция, включващ процедури за приемане, позволяващи да се дава бърз отговор на непрекъснатата променящата се нужда от мигранти на пазара на труда.
- (5) Европейският съвет от 14 и 15 декември 2006 г. одобри поредица от стъпки, които да бъдат предприети през 2007 г., сред които разработването на добре управлявана политика за законната имиграция, която изцяло да защита националните области на компетентност, за да се помогне на държавите-членки в удовлетворяването на сегашните и бъдещи нужди от работна ръка.
- (6) За постигане на целите на Лисабонската стратегия е важно също така да се насърчи мобилността на територията на Съюза на висококвалифицирани работници, които са граждани на ЕС, по-специално тези от новите държави-членки, които се присъединиха през 2004 и 2007 г. При прилагането на настоящата директива държавите-членки са задължени да спазват принципа на общностните преференции, изложен конкретно в съответните разпоредби на Актовете за присъединяване от 2003 г. и 2005 г.
- (7) Настоящата директива е насочена да допринесе за постигането на тези цели и да се справи с недостига на работна ръка чрез насърчаване на приемането и мобилността — за целите на висококвалифицирана трудова заетост — на граждани на трети държави за престои, надвишаващи три месеца, за да може Общността да стане по-привлекателна за такива работници от целия свят и да се подпомогне нейната конкурентоспособност и икономически растеж. За постигането на тези цели е необходимо да се улесни приемането на висококвалифицирани работници и техните семейства като се въведе ускорена процедура за приемане и се предоставят, в редица области, социални и икономически права, равни с тези на гражданите на приемащата държава-членка.

⁽¹⁾ Становище от 20 ноември 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Становище от 9 юли 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ Становище от 18 юни 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

Необходимо е също да се вземат предвид приоритетите, нуждите на пазара на труда и капацитета за прием на държавите-членки. Настоящата директива следва да не засяга компетентността на държавите-членки да запазват или въвеждат нови национални разрешения за пребиваване за целите на заетостта. Гражданите на трети държави следва да имат възможност да подават заявление за синя карта на ЕС или за национално разрешение за пребиваване. Освен това настоящата директива следва да не засяга възможността на притежател на синя карта на ЕС да има допълнителни права и предимства, които националното законодателство е възможно да предоставя и които са съвместими с настоящата директива.

- (8) Настоящата директива следва да не засяга правото на държавите-членки да определят капацитета за прием на граждани на трети държави, влизачи на тяхна територия, за целите на висококвалифицираната трудова заетост. Това следва да включва също така граждани на трети държави, които се опитват да останат на територията на държава-членка с цел да упражняват платена икономическа дейност и които пребивават законно в тази държава-членка по силата на други режими, например студенти, които току-що са завършили образованието си, или научни работници, които са били приети съгласно Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност⁽¹⁾ и съответно Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност⁽²⁾, и които не се ползват от консолидиран достъп до пазара на труда на държавата-членка съгласно правото на Общността или националното право. Освен това по отношение на капацитета за прием държавите-членки запазват възможността да не предоставят разрешения за пребиваване с цел наемане на работа по принцип или за определени професии, икономически сектори или региони.
- (9) За целите на настоящата директива, за да се оцени дали съответният гражданин на трета държава има придобито висше образование, може да се направи позоваване на нива 5а и 6 от ISCED („Международна стандартна класификация на образованието“) от 1997 г.
- (10) Настоящата директива следва да предвижда гъвкав и диктуван от търсенето режим на влизане, който се основава на обективни критерии като минимален праг на заплатата, съпоставим с равнищата на заплатите в държавите-членки, както и на професионалните квалификации. Необходимо е да се определи общ минимален знаменател за прага на заплатите, за да се гарантира минимално равнище на хармонизиране на условията за приемане в цялата Общност. Прагът на заплатите определя минималното равнище, докато държавите-

членки могат да определят по-висок праг на заплатите. Държавите-членки следва да определят своя праг в съответствие със ситуацията и организацията на съответния пазар на труда и своята обща имиграционна политика. За конкретни професии може да се постанови дерогация от основния режим по отношение на прага на заплатите, когато съответната държава-членка смята, че съществува специфичен недостиг на работна сила и когато тези професии са част от основна група 1 и 2 на ISCO („Международната стандартна класификация на професиите“).

- (11) Настоящата директива цели само да определи условията на влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицираната трудова заетост в рамките на системата за синя карта на ЕС, включително критериите за допустимост, свързани с прага на заплатите. Единствената цел на прага на заплатите е да помогне за определянето — като се отчитат статистически наблюдения, публикувани от Комисията (Евростат) или от съответната държава-членка — на обхвата на синята карта на ЕС, установен от всяка държава-членка въз основа на общи правила. Той няма за цел да определя заплатите и следователно не дерогира от правилата или практиките на равнище държави-членки, или от колективните споразумения, както и не може да се използва за каквото и да било хармонизиране в тази област. Настоящата директива напълно зачита областите на компетентност на държавите-членки, особено в областта на заетостта, труда и социалните въпроси.
- (12) След като държава-членка е взела решение да приеме гражданин на трета държава, който отговаря на съответните критерии, въпросният гражданин на трета държава, кандидатствал за синя карта на ЕС, следва да получи специалното разрешение за пребиваване, предвидено в настоящата директива, което следва да предостави поетапен достъп до пазара на труда, както и до правата на пребиваване и мобилност, за него и неговото семейство. Крайният срок за разглеждане на заявлението за синя карта на ЕС следва да не включва времето, необходимо за признаване на професионална квалификация, или времето, необходимо за издаване на виза, ако такава се изисква. Настоящата директива не засяга националните процедури за признаване на дипломи. Определянето на компетентните органи съгласно настоящата директива не засяга ролята и отговорностите на други национални органи и, където е приложимо, социалните партньори във връзка с разглеждането на заявлението и с решението по това заявление.
- (13) Форматът на синята карта на ЕС следва да бъде в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни⁽³⁾, като по този начин дава възможност на държавите-членки да вписват информация, по-специално относно условията, при които лицето има право да работи.

⁽¹⁾ ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15.

⁽³⁾ ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1.

- (14) На гражданите на трети държави, които притежават валиден документ за пътуване и синя карта на ЕС, издадена от държава-членка, прилагаща изцяло достиженията на правото от Шенген, следва да се разреши да влизат и да се придвижват свободно на територията на друга държава-членка, прилагаща изцяло достиженията на правото от Шенген, за срок до три месеца в съответствие с Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на Шенгенските граници) ⁽¹⁾ и член 21 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенно премахване на контрола по техните общи граници.
- (15) Професионалната и географската мобилност на висококвалифицирани работници от трети държави следва да бъде призната като основен механизъм за подобряване на ефективността на пазара на труда, за предотвратяване на недостига на квалифицирана работна ръка и за неутрализиране на регионалните несъответствия. За да се спази принципът на общностните преференции и да се избегнат възможни злоупотреби с режима, професионалната мобилност на висококвалифицираните работници от трети държави следва да бъде ограничена през първите две години на законна заетост в държава-членка.
- (16) Настоящата директива напълно зачита равното третиране на гражданите на държавите-членки и притежателите на синя карта на ЕС по отношение на заплащането, когато те се намират в сравнимо положение.
- (17) Равното третиране на притежателите на синя карта на ЕС не обхваща мерките в областта на професионалното обучение, които са обхванати от схемите за социално подпомагане.
- (18) Притежателите на синя карта на ЕС следва да бъдат третирани равноправно по отношение на социалната сигурност. Клоновете на социалната сигурност са определени в Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността ⁽²⁾. Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета от 14 май 2003 г. за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство ⁽³⁾ разширява приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за граждани на трети държави, които законно пребивават в Общността и които минават границата между държави-членки. Разпоредбите в настоящата директива относно равното третиране в областта на социалната сигурност се прилагат пряко и към лица, влизащи на територията на държава-членка директно от трета държава, при условие че съответното лице пребивава законно като притежател на валидна синя карта на ЕС, включително по време на периода на временна безработица, и отговаря на условията, установени от националното право за получаване на съответните обезщетения за социална сигурност.
- Независимо от това настоящата директива следва да не предоставя на притежателите на синя карта на ЕС повече права от тези, които вече са предоставени в съществуващото право на Общността в областта на социалната сигурност за граждани на трети държави, които минават границата между държави-членки. Освен това настоящата директива следва да не предоставя права във връзка със ситуации извън приложното поле на правото на Общността, като напр. ситуацията за членове на семейството, пребиваващи в трета държава.
- (19) Професионалните квалификации, придобити от гражданин на трета държава в друга държава-членка, следва да бъдат признати по същия начин, както се признават за граждани на Съюза. Квалификациите, придобити в трета държава, следва да се вземат предвид в съответствие с Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации ⁽⁴⁾.
- (20) Географската мобилност в рамките на Общността следва да бъде контролирана и водена от търсенето през първия период на законен престой на високо квалифицирания работник от трета държава. Следва да се предвидят дерогации от Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни ⁽⁵⁾, за да не се санкционират географски мобилните висококвалифицирани работници от трети държави, които все още не са придобили статус на дългосрочно пребиваващ в ЕО, посочен в настоящата директива, както и за да се насърчи географската и циркулярната миграция.
- (21) Мобилността на висококвалифицирани работници от трети държави между Общността и тяхната държава на произход следва да бъде насърчвана и запазена. Следва да се предвидят дерогации от Директива 2003/109/ЕО, за да се удължи периодът на отсъствие от територията на Общността, без да се прекъсва срокът на законно и непрекъснато пребиваване, необходим за изпълняване на изискванията за получаване на статус на дългосрочно пребиваващ в ЕО. Следва също да се разрешат по-дълги периоди на отсъствие от предвидените в Директива 2003/109/ЕО, след като висококвалифицираният работник от трета държава е получил статус на дългосрочно пребиваващ в ЕО, за да се насърчи тяхната циркулярна миграция.

⁽¹⁾ ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

⁽⁵⁾ ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44.

- (22) При прилагането на настоящата директива държавите-членки следва да се въздържат от активно набиране на персонал в развиващите се страни в сектори, в които има недостиг на персонал. За ключовите сектори, например сектора на здравеопазването, както се подчертава в заключенията на Съвета и на държавите-членки от 14 май 2007 г. относно Европейската програма за действие за справяне с критичния недостиг на здравни работници в развиващите се страни (2007—2013 г.), и съответно сектора на образованието, следва да се изготвят етична политика и принципи за набиране на персонал, които да се прилагат към работодателите от публичния и частния сектор. Тази политика и принципи следва да бъдат утвърдени посредством разработването и прилагането на механизми, насоки и други инструменти за улесняване според необходимостта на циркулярната и временната миграция, както и посредством други мерки, които ще сведат до минимум отрицателното и ще увеличат положителното въздействие от висококвалифицираната имиграция върху развиващите се страни, за да може „изтичането на мозъци“ да се превърне в „придобиване на мозъци“.
- (23) Благоприятните условия за събиране на семейството и за достъп до работа за съпрузи следва да бъдат основен елемент на настоящата директива, която цели привличането на висококвалифицирани работници от трети държави. За постигането на тази цел следва да се предвидят специални дерогации от Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството⁽¹⁾. Дерогацията, включена в член 15, параграф 3 от настоящата директива, не изключва възможността за държавите-членки да запазват или въвеждат условия и мерки за интеграция, включително езиково обучение, за членовете на семейството на притежател на синя карта на ЕС.
- (24) Следва да се предвидят специални разпоредби за наблюдение на прилагането на настоящата директива, с цел откриване и евентуално противодействие на възможния ефект от „изтичане на мозъци“ в развиващите се страни, както и за избягване на „прахосването на мозъци“. Държавите-членки следва да представят годишно съответните данни на Комисията в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила⁽²⁾.
- (25) Тъй като целите на настоящата директива, а именно въвеждането на специална процедура за приемане, както и приемането на условия за влизане и пребиваване за срок по-голям от 3 месеца, приложими за граждани на трети държави за пребиваване в държавите-членки за целите на висококвалифицирана заетост и за членовете на техните семейства, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, особено по отношение гарантите на тяхната мобилност между държавите-членки, и поради това могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Общността, Общността може да приема мерки съгласно принципа на субсидиарността, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (26) Настоящата директива спазва основните права и спазва принципите, признати по-специално в член 6 от Договора за Европейския съюз и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (27) Съгласно точка 34 от Междуинституционалното споразумение на Европейския парламент, Съвета и Комисията за по-добро законотворчество⁽³⁾ държавите-членки се насърчават да изготвят за себе си и в интерес на Общността свои собствени таблици, които показват, доколкото е възможно, съответствието между директивата и мерките за транспониране, и да ги направят обществено достояние.
- (28) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, и без да се засягат разпоредбите на член 4 от посочения по-горе протокол, тези държави-членки не участват в приемането на настоящата директива, не са обвързани от нея, нито от нейното прилагане.
- (28) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива, не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Целта на настоящата директива е да се определят:

- а) условията за влизане и пребиваване за повече от три месеца на граждани на трети държави на територията на държавите-членки за целите на висококвалифицирана трудова заетост в качеството им на притежатели на синя карта на ЕС, както и на членовете на техните семейства;
- б) условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави и на членовете на техните семейства по смисъла на буква а) в държави-членки, различни от първата държава-членка.

⁽¹⁾ ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23.

⁽³⁾ ОВ С 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

- а) „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора;
- б) „висококвалифицирана трудова заетост“ означава наемането на работа на лице, което:
- в съответната държава-членка е защитено като работник или служител по силата на националното трудово право и/или в съответствие с националната практика, независимо от правоотношението, за целите на упражняване на действителна и ефективна трудова дейност за чужда сметка или под чуждо ръководство,
 - получава заплащане, и
 - притежава необходимата подходяща и специфична компетентност, доказана с висока професионална квалификация;
- в) „синя карта на ЕС“ означава разрешение с обозначението „синя карта на ЕС“, което дава право на притежателя си да пребивава и да работи на територията на държава-членка, съгласно условията на настоящата директива;
- г) „първа държава-членка“ означава държавата-членка, която първа предоставя „синя карта на ЕС“ на гражданин на трета държава;
- д) „втора държава-членка“ означава всяка държава-членка, различна от първата държава-членка;
- е) „членове на семейството“ означава граждани на трети държави съгласно определението в член 4, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО;
- ж) „висока професионална квалификация“ означава квалификация, която е удостоверена посредством доказателство за придобито висше образование или чрез дерогация, когато такава се предвижда от националното право, от поне пет години професионален опит на равнище, сравнимо с придобито висше образование, и която има отношение към професията или сектора, уточнени в трудовия договор или обвързващото предложение за работа;
- з) „придобито висше образование“ означава диплома, свидетелства или друго удостоверение за формална квалификация, издадени от компетентен орган, чрез които се доказва успешното завършване на програма за висше образование, а именно набор от курсове, осигурени от образователна институция, призната като висше учебно заведение от държавата, в която се намира. За целите на настоящата директива придобитото висше образование се взема предвид, при условие че обучението, необходимо за придобиването му, е било с продължителност поне три години;

и) „професионален опит“ означава действително и законно упражняване на съответната професия;

й) „регламентирана професия“ означава регламентирана професия съгласно определението в член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага към граждани на трети държави, които кандидатстват за приемане на територията на държава-членка за целите на висококвалифицирана трудова заетост по смисъла на настоящата директива.

2. Настоящата директива не се прилага спрямо граждани на трети държави:

- а) които имат разрешение за пребиваване в държава-членка по линията на временна закрила или са поискали разрешение за пребиваване със същия мотив и очакват решение относно своя статус;
- б) които се ползват от международна закрила съгласно Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила⁽¹⁾ или са представили молба за международна закрила съгласно същата директива, по която все още не е взето окончателно решение;
- в) които се ползват от закрила съгласно националното право, международните задължения или практиката на държавата-членка или са представили молба за закрила съгласно националното право, международните задължения или практиката на държавата-членка, и по която все още не е взето окончателно решение;
- г) които кандидатстват за пребиваване в държава-членка в качеството си на научни работници по смисъла на Директива 2005/71/ЕО за целите на провеждане на научноизследователски проект;
- д) които са членове на семейството на граждани на Съюза, които са упражнявали или упражняват своето право на свободно движение на територията на Общността в съответствие с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки⁽²⁾;
- е) които имат статус на дългосрочно пребиваващи в ЕО в държава-членка в съответствие с Директива 2003/109/ЕО и упражняват своето право да пребивават в друга държава-членка с цел извършване на икономическа дейност в качеството си на заети или самостоятелно заети лица;

⁽¹⁾ ОВ L 304, 30.9.2004 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.

- ж) които влизат в държава-членка по силата на ангажименти, съдържащи се в международно споразумение, което улеснява влизането и временния престой на някои категории физически лица, свързани с търговия и инвестиции;
- з) които са били приети на територията на държава-членка в качеството си на сезонни работници;
- и) чието експулсиране е било временно преустановено поради фактически или правни основания;
- й) които попадат в приложното поле на Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги ⁽¹⁾, ако те са командировани на територията на съответната държава-членка.

Освен това настоящата директива не се прилага за граждани на трети държави и членове на техните семейства, независимо от гражданството им, които съгласно споразумения между Общността и нейните държави-членки и тези трети държави се ползват от правата на свободно движение, които са равностойни на тези на гражданите на Съюза.

3. Настоящата директива не засяга споразуменията между Общността и/или нейните държави-членки и една или повече трети държави, в които се изброяват професиите, които следва да не попадат в приложното поле на настоящата директива, за да се гарантира етичното набиране на персонал в сектори, страдащи от недостиг на работна ръка, като се защитават човешките ресурси в развиващите се страни, които са подписали тези споразумения.

4. Разпоредбите на настоящата директива не засягат правото на държавите-членки да издават разрешения за пребиваване, различни от синя карта на ЕС, за какъвто и да е вид заетост. Тези разрешения за пребиваване не предоставят право на пребиваване в останалите държави-членки, както е предвидено в настоящата директива.

Член 4

По-благоприятни разпоредби

1. Настоящата директива се прилага, без да се засягат по-благоприятни разпоредби на:

- а) правото на Общността, включително двустранни или многостранни споразумения, сключени между Общността или между Общността и нейните държави-членки и една или повече трети държави;
- б) двустранни или многостранни споразумения, сключени между една или повече държави-членки и една или повече трети държави.

2. Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да приемат или да запазят по-благоприятни разпоредби за лицата, спрямо които се прилага директивата, по отношение на следните разпоредби на настоящата директива:

- а) член 5, параграф 3 при прилагане на член 18;
- б) член 11, член 12, параграф 1, второ изречение, член 12, параграф 2 и членове 13, 14, 15 и 16, параграф 4.

ГЛАВА II

УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ

Член 5

Критерии за приемане

1. Без да се засягат разпоредбите на член 10, параграф 1, гражданин на трета държава, който е подал заявление за синя карта на ЕС при условията на настоящата директива:

- а) представя валиден трудов договор или, съгласно предвиденото в националното право, обвързващо предложение за работа за висококвалифицирана заетост за не по-малко от една година в съответната държава-членка;
- б) представя документ, удостоверяващ, че са изпълнени условията на националното право за упражняване от граждани на Съюза на регламентираната професия, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, съгласно предвиденото в националното право;
- в) за нерегламентирани професии, представя документи, удостоверяващи съответна висока квалификация в професията или сектора, посочени в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, съгласно предвиденото в националното право;
- г) представя валиден документ за пътуване, съгласно националното право, заявление за виза или виза, ако такава се изисква, както и доказателство за валидно разрешение за пребиваване или съответно за национална виза за дългосрочно пребиваване. Държавите-членки могат да изискват периодът на валидност на документа за пътуване да обхваща поне първоначалния срок на разрешението за пребиваване;
- д) представя доказателство, че има или, ако това се предвижда в националното право, че кандидатства за здравна застраховка, покриваща всички рискове, срещу които гражданите на съответната държава-членка обикновено са застраховани, за периодите, през които такова застрахователно покритие и съответните права на обезщетение не се предоставят във връзка със или вследствие от трудовия договор;
- е) не се счита, че представлява заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

⁽¹⁾ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

2. Държавите-членки могат да поискат от кандидата да посочи своя адрес на територията на съответната държава-членка.

3. В допълнение към условията, изложени в параграф 1, брутната годишна заплата, определена въз основа на месечната или годишната заплата, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, не трябва да бъде по-ниска от съответния национален праг на заплатите, определен и публикуван за тази цел от държавите-членки, като този праг е най-малко 1,5 пъти по-висок от средната брутна годишна заплата в съответната държава-членка.

4. При прилагането на параграф 3 държавите-членки могат да изискват изпълнение на всички условия в приложимите закони, колективните трудови договори или практиките за висококвалифицирана трудова заетост в съответните сектори на заетост.

5. Чрез дерогация от параграф 3, за целите на заетостта в професии, в които има особена необходимост от работници граждани на трети държави и които попадат в основните групи 1 и 2 от ISCO, прагът на заплатите може да е най-малко 1,2 пъти по-висок от средната брутна годишна заплата в съответната държава-членка. В този случай съответната държава-членка ежегодно изпраща на Комисията списъка с професиите, за които е взето решение за дерогация.

6. Настоящият член не засяга приложимите колективни трудови договори или практиките за висококвалифицирана трудова заетост в съответните сектори на заетост.

Член 6

Капацитет за прием

Настоящата директива не засяга правото на държава-членка да определя капацитет за прием на граждани на трети държави, които влизат на нейна територия за целите на висококвалифицирана трудова заетост.

ГЛАВА III

СИНЯ КАРТА НА ЕС, ПРОЦЕДУРА И ПРОЗРАЧНОСТ

Член 7

Синя карта на ЕС

1. На гражданин на трета държава, който е подал заявление и отговаря на изискванията по член 5, и за който компетентните органи са взели положително решение в съответствие с член 8, се издава синя карта на ЕС.

Съответната държава-членка осигурява на гражданина на трета държава всички улеснения за получаване на изискваните визи.

2. Държавите-членки определят стандартен срок на валидност на синята карта на ЕС, който е с продължителност между една и четири години. Ако трудовият договор е за срок, по-кратък от този срок, синята карта на ЕС се издава или подновява за продължителността на трудовия договор плюс три месеца.

3. Синята карта на ЕС се издава от компетентните органи на държавата-членка, като се използва единният формат, посочен в Регламент (ЕО) № 1030/2002. В съответствие с буква а), точка 7.5—9 от приложението към настоящия регламент държавите-членки отбелязват в синята карта на ЕС условията за достъп до пазара на труда, както е посочено в член 12, параграф 1 от настоящата директива. В полето „Категория“ държавите-членки посочват „Синя карта на ЕС“.

4. По време на срока на валидност синята карта на ЕС предоставя на притежателя си:

- правото на влизане, повторно влизане и престой на територията на държавата-членка, издала синята карта на ЕС;
- правата, които са признати по силата на настоящата директива.

Член 8

Основания за отказ

1. Държавите-членки отхвърлят заявление за издаване на синя карта на ЕС, когато кандидатът не отговаря на условията, посочени в член 5, или когато представените документи са придобити чрез измама, фалшифицирани или подправени.

2. Преди да вземат решение по дадено заявление за издаване на синя карта на ЕС и когато разглеждат случаите на подновяване или на издаване на разрешения съгласно член 12, параграфи 1 и 2 през първите две години, през които лицето упражнява законна трудова дейност като притежател на синя карта на ЕС, държавите-членки могат да проучат ситуацията на своя пазар на труда и да приложат националните си процедури по отношение на изискванията за заемане на свободно работно място.

Държавите-членки могат да проверят дали въпросното свободно работно място не би могло да бъде заето от работна сила от съответната държава-членка или от Общността, от граждани на трети държави, законно пребиваващи в дадената държава-членка, които вече участват в нейния пазар на труда по силата на общностното или националното право, или от дългосрочно пребиваващи в ЕО лица, които желаят да се преместят в тази държава-членка за целите на висококвалифицирана трудова заетост в съответствие с глава III от Директива 2003/109/ЕО.

3. Заявление за синя карта на ЕС може също да бъде счетоно за недопустимо на основанията, посочени в член 6.

4. Държавите-членки могат да отхвърлят заявление за издаване на синя карта на ЕС, за да осигурят етично набиране на работници в сектори, страдащи от недостиг на квалифицирани работници в държавите на произход.

5. Държавите-членки могат да отхвърлят заявление за издаване на синя карта на ЕС, ако работодателят е бил санкциониран в съответствие с националното право за недеклариран труд и/или незаконно наемане на работа.

Член 9

Отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС

1. Държавите-членки отнемат или отказват подновяването на синя карта на ЕС, издадена въз основа на настоящата директива, в следните случаи:

- а) когато тя е била придобита чрез измама, фалшифицирана или подправена;
- б) когато се окаже, че притежателят ѝ не е отговарял или вече не отговаря на условията за влизане и пребиваване, определени в настоящата директива, или че пребивава с цел, различна от тази, за която притежателят е получил разрешение за пребиваване;
- в) когато притежателят ѝ не е спазил ограниченията, предвидени в член 12, параграфи 1 и 2 и в член 13.

2. Липсата на уведомление по силата на член 12, параграф 2, второ алинея и на член 13, параграф 4 не се смята за достатъчно основание за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС, ако притежателят на картата може да докаже, че уведомлението не е достигнало до компетентните органи по независещи от притежателя причини.

3. Държавите-членки могат да отнемат или да откажат подновяването на синя карта на ЕС, издадена въз основа на настоящата директива, в следните случаи:

- а) от съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве;
- б) когато притежателят на синя карта на ЕС не разполага с достатъчно средства за своята собствена издръжка и, когато е приложимо, за издръжката на членовете на семейството си, без да прибегва до системата за социално подпомагане на съответната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези средства с оглед на естеството и регулярността им и могат да вземат под внимание размера на минималната национална заплата и пенсия, както и броя на членовете на семейството на съответното лице. Такава оценка не се извършва по време на периода на безработица, посочен в член 13;
- в) когато съответното лице не е съобщило адреса си;
- г) когато притежател на синя карта на ЕС подаде молба за социално подпомагане, при условие че подходяща писмена информация по този въпрос му е била предварително предоставена от държавата-членка.

Член 10

Заявления за приемане

1. Държавите-членки определят дали заявленията за издаване на синя карта на ЕС трябва да бъдат подадени от гражданина на трета държава и/или от неговия работодател.

2. Заявлението се разглежда и проучва, когато съответният гражданин на трета държава пребивава извън територията на държавата-членка, в която иска да бъде приет, или когато вече пребивава на територията на съответната държава-членка като притежател на валидно разрешение за пребиваване или национална дългосрочна виза.

3. Чрез дерогация от параграф 2 държава-членка може да приеме в съответствие с националното си право заявление, подадено когато съответният гражданин на трета държава не притежава валидно разрешение за пребиваване, но се намира законно на нейна територия.

4. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 2, държава-членка може да предвиди заявление да се подава само от лица, намиращи се извън нейната територия, при условие че подобни ограничения, било то за всички граждани на трети държави или за определени категории граждани на трети държави, са вече установени в действащото национално право към момента на приемане на настоящата директива.

Член 11

Процедурни гаранции

1. Компетентните органи на държавите-членки приемат решение относно пълното заявление за синя карта на ЕС и уведомяват кандидата писмено в съответствие с процедурите за уведомяване, предвидени в националното право на съответната държава-членка, възможно най-бързо и най-късно в срок от деветдесет дни след датата на подаване на заявлението.

Националното право на съответната държава-членка определя последиците от липсата на решение при изтичането на срока, предвиден в първата алинея.

2. Когато информацията или документите, предоставени в подкрепа на заявлението, са недостатъчни, компетентните органи уведомяват кандидата за изискваната допълнителна информация и определят разумен срок за предоставянето ѝ. Срокът, посочен в параграф 1, се спира, докато органите получат изискваната допълнителна информация или документи. Ако допълнителната информация или документи не бъдат предоставени в рамките на срока, заявлението може да бъде отхвърлено.

3. Всяко решение за отхвърляне на заявление за издаване на синя карта на ЕС, за отказ за подновяване или за отнемане на синя карта на ЕС се съобщава писмено на съответния гражданин на трета държава и, където е приложимо, на неговия работодател, съгласно процедурите за уведомяване по съответното национално право, и подлежи на обжалване пред органите на съответната държава-членка в съответствие с националното право. В уведомлението се посочват причините за решението, възможните съществуващи процедури за обжалване и срокът за предприемане на действия.

ГЛАВА IV

ПРАВА

Член 12

Достъп до пазара на труда

1. През първите две години на законна трудова заетост в съответната държава-членка в качеството си на притежател на синя карта на ЕС, достъпът до пазара на труда за съответното лице е ограничен до упражняването на платени трудови дейности, отговарящи на условията за приемане, посочени в член 5. След първите две години държавите-членки могат да предоставят на въпросните лица равно третиране с гражданите на съответната държава-членка що се отнася до условията за достъп до висококвалифицирана заетост.

2. През първите две години на законна трудова дейност в съответната държава-членка в качеството си на притежател на синя карта на ЕС, смяната на работодател е предмет на предварително писмено разрешение от компетентните органи на държавата-членка на пребиваване в съответствие с националните процедури и в рамките на срока, посочен в член 11, параграф 1. Измененията, засягащи условията за приемане, са предмет на предварително уведомление или, ако това е предвидено от националното право, на предварително разрешение.

След изтичане на първите две години и когато съответните държави-членки не се възползват от предвидената в параграф 1 възможност относно равното третиране, въпросното лице, в съответствие с националните процедури, уведомява компетентните органи на държавата-членка на пребиваване относно промените, които засягат условията по член 5.

3. Държавите-членки могат да запазят ограничения на достъпа до трудова дейност, ако тази трудова дейност предполага понякога участие в упражняването на публична власт и отговорност за гарантиране на общия интерес на държавата и когато в съответствие със съществуващото национално или общностно право тези дейности могат да се извършват само от граждани на съответната държава-членка.

4. Държавите-членки могат да запазят ограничения за достъпа до трудова дейност в случаи, когато в съответствие със съществуващото национално или общностно право тази дейност може да се извършва само от граждани на съответната държава-членка, граждани на Съюза или граждани от ЕИП.

5. Настоящият член се прилага, без да се засяга принципът на общностните преференции, определен в съответните разпоредби на Актовете за присъединяване от 2003 г. и 2005 г., по-специално що се отнася до правата на гражданите на съответните държави-членки за достъп до пазара на труда.

Член 13

Временна безработица

1. Безработицата сама по себе си не представлява основание за отнемане на синя карта на ЕС, освен ако периодът на безработица превиши три последователни месеца или възникне повече от веднъж в периода на валидност на синята карта на ЕС.

2. През посочения в параграф 1 период притежателят на синя карта на ЕС има право да търси работа и да започне да я упражнява при условията, посочени в член 12.

3. Държавите-членки разрешават на притежателя на синя карта на ЕС да остане на тяхна територия, докато получи или му бъде отказано необходимото разрешение съгласно член 12, параграф 2. Уведомлението по член 12, параграф 2 автоматично слага край на периода на безработица.

4. Притежателят на синя карта на ЕС уведомява компетентните органи на държавата-членка на пребиваване за началото на периода на безработица, в съответствие със съответните национални процедури.

Член 14

Равно третиране

1. Притежателите на синя карта на ЕС се третират наравно с гражданите на държавата-членка, издаваща синята карта, по отношение на:

- а) условията на труд, включително заплащане и уволнение, както и здравословни и безопасни условия на работното място;
- б) свободата на сдружаване, присъединяване и членство в организация, представляваща работници или работодатели, или във всяка друга организация, чиито членове упражняват определена професионална дейност, включително по отношение на привилегиите, предоставяни от подобни организации, без да се засягат националните разпоредби относно обществения ред и сигурност;
- в) образованието и професионалното обучение;
- г) признаването на дипломи, удостоверения и други доказателства за професионална квалификация в съответствие с приложимите национални процедури;
- д) разпоредбите в националното право, отнасящи се до клоновете на социалната сигурност съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 1408/71. Специалните разпоредби в приложението към Регламент (ЕО) № 859/2003 се прилагат съответно;
- е) без да се засягат съществуващите двустранни споразумения, плащанията на свързани с приходите придобити законоустановени пенсии за старост, в размер, приложим съгласно правото на държавата-членка или държавите-членки длъжници, при преместване в трета държава;
- ж) достъпа до стоки и услуги и доставянето на стоки и услуги, предоставени за обществено ползване, включително процедури за жилишно настаняване, както и информация и консултиране, предоставяни от службите по заетостта;
- з) свободния достъп до цялата територия на съответната държава-членка в пределите, предвидени в националното законодателство.

2. Във връзка с параграф 1, букви в) и ж) държавите-членки могат да ограничат равното третиране по отношение на стипендиите и заемите за обучение и издръжка или други стипендии и заеми, свързани със средното и висшето образование и с професионално обучение, както и по отношение на процедурите за жилищно настаняване.

Във връзка на параграф 1, буква в):

- а) достъпът до университет и до образование след средното може да бъде предмет на специфични условия в съответствие с националното право;
- б) съответната държава-членка може да ограничи равното третиране до случаите, в които мястото на регистриране или обичайно пребиваване на притежателя на синя карта на ЕС или на члена на неговото семейство, за който лицето претендира за помощи, е на нейна територия.

Параграф 1, буква ж) не засяга свободата на договаряне в съответствие с общностното и националното право.

3. Правото на равно третиране, предвидено в параграф 1, не засяга правото на държавата-членка да отнеме или да откаже да поднови синята карта на ЕС в съответствие с член 9.

4. Когато притежателят на синя карта на ЕС се премести във втора държава-членка съгласно разпоредбите на член 18 и когато все още не е взето положително решение относно издаването на синя карта на ЕС, държавите-членки могат да ограничат равното третиране в областите, посочени в параграф 1 от настоящия член, с изключение на букви б) и г). Ако в рамките на този период държавите-членки разрешат на кандидата да работи, се предоставя равно третиране с гражданите на втората държава-членка във всички области по параграф 1.

Член 15

Членове на семейството

1. Директива 2003/86/ЕО се прилага с дерогациите, посочени в настоящия член.

2. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 и член 8 от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейството не е обвързано с изискването притежателят на синя карта на ЕС да има разумни перспективи да получи право на постоянно пребиваване и да има минимален период на пребиваване.

3. Чрез дерогация от член 4, параграф 1, последна алинея и член 7, параграф 2 от Директива 2003/86/ЕО посочените там мерки и условия за интеграция могат да се прилагат само след като съответните лица получат право на събиране на семейството.

4. Чрез дерогация от член 5, параграф 4, първа алинея от Директива 2003/86/ЕО разрешенията за пребиваване на членове на семейството се издават не по-късно от шест месеца след датата на подаване на заявлението, когато са изпълнени условията за събиране на семейството.

5. Чрез дерогация от член 13, параграфи 2 и 3 от Директива 2003/86/ЕО, срокът на валидност на разрешенията за пребиваване на членове на семейството е същият като този в разрешението за пребиваване, издадено на притежателя на синя карта на ЕС, доколкото срокът на валидност на техните документи за пътуване позволява това.

6. Чрез дерогация от член 14, параграф 2, второ изречение от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки не прилагат никакъв срок по отношение на достъпа до пазара на труда.

Настоящият параграф се прилага от 19 декември 2011 г.

7. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО за целите на изчисляване на петте години на пребиваване, изисквани за получаването на самостоятелно разрешение за пребиваване, пребиваването в различни държави-членки може да се натрупва.

8. Ако държавите-членки използват възможността, предвидена в параграф 7, разпоредбите на член 16 от настоящата директива по отношение на натрупването на периоди на пребиваване в различни държави-членки от притежателя на синя карта на ЕС се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 16

Статут на дългосрочно пребиваващи в ЕО за притежателите на синя карта на ЕС

1. Директива 2003/109/ЕО се прилага с дерогациите, посочени в настоящия член.

2. Чрез дерогация от член 4, параграф 1 от Директива 2003/109/ЕО притежателят на синя карта на ЕС, който е използвал възможността, предвидена в член 18 от настоящата директива, има право да натрупва периоди на пребиваване в различни държави-членки, за да изпълни изискването относно продължителността на пребиваване, ако са изпълнени следните условия:

- а) пет години законно и непрекъснато пребиваване на територията на Общността като притежател на синя карта на ЕС; и
- б) законно и непрекъснато пребиваване в продължение на две години непосредствено преди подаването на съответното заявление като притежател на синя карта на ЕС на територията на държавата-членка, където е подадено заявлението за издаване на разрешение за пребиваване за дългосрочно пребиваващ в ЕО.

3. За целите на изчисляване на срока на законно и непрекъснато пребиваване в Общността и чрез дерогация от член 4, параграф 3, първа алинея от Директива 2003/109/ЕО срокът, посочен в параграф 2, буква а) от настоящия член, не се прекъсва от периоди на отсъствие от територията на Общността, ако тези периоди са по-къси от дванадесет последователни месеца и общата им продължителност не надхвърля осемнадесет месеца в рамките на срока, посочен в параграф 2, буква а) от настоящия член. Настоящият параграф се прилага и в случаите, когато притежателят на синя карта на ЕС не е използвал възможността, предвидена в член 18.

4. Чрез дерогация от член 9, параграф 1, буква в) от Директива 2003/109/ЕО държавите-членки удължават на 24 последователни месеца периода на отсъствие от територията на Общността, разрешен на лице със статус на дългосрочно пребиваващ в ЕО, притежател на разрешение за дългосрочно пребиваване, със забележката, посочена в член 17, параграф 2, и на членовете на неговото семейство, които са получили статус на дългосрочно пребиваващи в ЕО.

5. Дерогациите от Директива 2003/109/ЕО, посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, може да бъдат ограничени до случаи, в които съответният гражданин на трета държава може да представи доказателство, че е отсъствал от територията на Общността заради упражняването на икономическа дейност в качеството си на заето или самостоятелно заето лице, заради извършването на доброволческа дейност или заради обучение в страната си на произход.

6. Член 14, параграф 1, буква е) и член 15 продължават да се прилагат за притежатели на разрешение за дългосрочно пребиваване със забележката, посочена в член 17, параграф 2, когато това е приложимо, след като притежателят на синя карта на ЕС е получил статус на дългосрочно пребиваващ в ЕО.

Член 17

Разрешение за дългосрочно пребиваване

1. На притежателите на синя карта на ЕС, които отговарят на условията по член 16 от настоящата директива за придобиването на статус на дългосрочно пребиваващи в ЕО, се издава разрешение за пребиваване в съответствие с член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1030/2002.

2. В разрешението за пребиваване, посочено в параграф 1 на настоящия член, в полето „Забележки“ държавите-членки посочват „Бивш притежател на синя карта на ЕС“.

ПЛАВА V

ПРЕБИВАВАНЕ В ДРУГИ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ

Член 18

Условия

1. След осемнадесетмесечно законно пребиваване в първата държава-членка като притежател на синя карта на ЕС, съответното лице и членовете на неговото семейство могат да се преместят в държава-членка, различна от първата държава-членка, за целите на висококвалифицирана трудова заетост при условията, посочени в настоящия член.

2. Във възможно най-кратък срок и не по-късно от един месец след влизането на територията на втората държава-членка притежателят на синя карта на ЕС и/или неговият работодател подава заявление за издаване на синя карта на ЕС до компетентните органи на въпросната държава-членка и представя всички документи, доказващи, че са изпълнени условията по член 5 за втората държава-членка. В съответствие с националното право втората държава-членка може да реши да не разреши на кандидата да работи, докато нейният компетентен орган не вземе положително решение относно заявлението.

3. Заявлението може също да се подаде до компетентните органи на втората държава-членка, докато притежателят на

синя карта на ЕС все още пребивава на територията на първата държава-членка.

4. В съответствие с процедурите по член 11 втората държава-членка обработва заявлението и писмено информира кандидата и първата държава-членка за решението си:

а) или да издаде синя карта на ЕС и да разреши на кандидата да пребивава на нейна територия за целите на висококвалифицирана трудова заетост, когато са изпълнени условията, посочени в настоящия член, и при условията, посочени в членове 7—14, или

б) когато условията по настоящия член не са изпълнени, да откаже да издаде синя карта на ЕС и да задължи кандидата и членовете на неговото семейство да напуснат нейната територия, в съответствие с процедурите, предвидени в националното право, включително процедурите за извеждане. Първата държава-членка незабавно и без формалности приема обратно притежателя на синя карта на ЕС и членовете на неговото семейство. Това се прилага и когато синята карта на ЕС, издадена от първата държава-членка, е с изтекъл срок на валидност или е отнета при разглеждането на заявлението. Член 13 се прилага след обратното приемане.

5. Ако срокът на валидност на синята карта на ЕС, издадена от първата държава-членка, изтече по време на процедурата, държавите-членки могат, ако се изисква от националното право, да издадат национални разрешения за временно пребиваване или равностойни на тях разрешения, които дават възможност на кандидата да продължи законния си престой на територията на съответната държава-членка, докато компетентните органи вземат решение относно заявлението.

6. От кандидата и/или неговия работодател може да се изиска да поемат разходите, свързани с връщането и обратното приемане на притежателя на синя карта на ЕС и на членовете на семейството му, включително като възстановят разходите, направени от обществени фондове, когато това е приложимо, съгласно параграф 4, буква б).

7. При прилагането на настоящия член държавите-членки могат да продължат да прилагат капацитета за прием, посочен в член 6.

8. Когато притежател на синя карта на ЕС и, ако е приложимо, членовете на неговото семейство, се възползва за втори път от възможността да се премести в друга държава-членка при условията на настоящата глава, под „първа държава-членка“ се разбира държавата-членка, която съответното лице напуска, а под „втора държава-членка“ — държавата-членка, за която е подал заявление за пребиваване.

Член 19

Пребиваване във втората държава-членка на членове на семейството

1. Когато притежателят на синя карта на ЕС се премести във втора държава-членка в съответствие с член 18 и когато семейството вече се е събрало в първата държава-членка, на членовете на семейството му се разрешава да го придружат или да се присъединят към него.

2. Не по-късно от един месец след влизането на територията на втората държава-членка съответните членове на семейството или притежателят на синя карта на ЕС, подават заявление за издаване на разрешение за пребиваване на член на семейството до компетентните органи на тази държава-членка в съответствие с националното право.

В случаите, когато срокът на валидност на разрешението за пребиваване на членовете на семейството, издадено от първата държава-членка, изтече по време на процедурата или вече не дава право на притежателя си да пребивава законно на територията на втората държава-членка, държавите-членки разрешават на лицето да остане на тяхна територия, ако е необходимо, като издадат национални разрешения за временно пребиваване или равностойни на тях разрешения, които дават възможност на кандидата да продължи законния си престой на тяхна територия заедно с притежателя на синя карта на ЕС, докато компетентните органи на втората държава-членка вземат решение относно заявлението.

3. Втората държава-членка може да поиска от съответните членове на семейството да представят заедно със заявлението за издаване на разрешение за пребиваване:

- а) разрешението си за пребиваване в първата държава-членка и валиден документ за пътуване или техни заверени копия, както и виза, ако такава се изисква;
- б) доказателство, че са пребивавали в първата държава-членка в качеството си на членове на семейството на притежателя на синя карта на ЕС;
- в) доказателство, че имат здравна застраховка, покриваща всички рискове във втората държава-членка, или че притежателят на синя карта на ЕС има такава застраховка за тях.

4. Втората държава-членка може да поиска от притежателя на синя карта на ЕС да представи доказателства, че притежателят:

- а) е настанен при условия, считани за нормални за сравнимо семейство, което живее в същия район, и покриващи изискванията на общите здравни норми и нормите за безопасност във въпросната държава-членка.
- б) има стабилни и постоянни финансови средства, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, без да прибегва до системата за социално подпомагане на въпросната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези средства с оглед на естеството и постоянността им и могат да вземат предвид размера на минималната национална заплата и пенсия, както и броя на членовете на семейството.

5. Дерогациите, съдържащи се в член 15, продължават да се прилагат *mutatis mutandis*.

6. Ако семейството не се е събрало в първата държава-членка, се прилага член 15.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Мерки за прилагане

1. Държавите-членки уведомяват Комисията и останалите държави-членки, ако приемат законодателни или регулаторни мерки във връзка с член 6, член 8, параграф 2 и член 18, параграф 6.

Държавите-членки, които прилагат разпоредбите на член 8, параграф 4, уведомяват Комисията и останалите държави-членки с надлежно обосновано решение, в което се посочват засегнатите държави и сектори.

2. Всяка година и за първи път не по-късно от 19 юни 2013 г. държавите-членки в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 предоставят на Комисията статистически данни за броя на гражданите на трети държави, на които е предоставена синя карта на ЕС и доколкото е възможно за броя на гражданите на трети държави, чиято синя карта на ЕС е била подновена или отнета през предишната календарна година, като посочват тяхното гражданство и, доколкото е възможно, професия. По същия начин се съобщават статистически данни и за приетите членове на семейството, с изключение на данните за тяхната професия. По отношение на притежателите на синя карта на ЕС и членовете на техните семейства, приети в съответствие с членове 18, 19 и 20, в предоставената информация се уточнява допълнително, доколкото е възможно, и държавата-членка на предишното пребиваване.

3. За целите на прилагането на член 5, параграф 3 и, по целесъобразност, на член 5, параграф 5 се прави позоваване на данни на Комисията (Евростат) и, когато това е уместно, на национални данни.

Член 21

Доклади

На всеки три години и за първи път не по-късно от 19 юни 2014 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на настоящата директива в държавите-членки, по-специално относно оценката на въздействието на член 3, параграф 4, член 5 и член 18 и предлага необходимите изменения.

Комисията прави по-специално оценка доколко подходящ е определеният в член 5 праг на заплатите и на предвидените в същия член дерогации, като взема предвид, *inter alia*, многообразието от икономически, отраслови и географски ситуации в държавите-членки.

Член 22

Точки за контакт

1. Държавите-членки посочват точки за контакт, които отговарят за получаването и предаването на информацията, посочена в членове 16, 18 и 20.

2. Държавите-членки си сътрудничат по подходящ начин при обмена на информация и документация по параграф 1.

*Член 23***Транспониране**

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 19 юни 2011 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 24***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 25***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки съгласно Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на 25 май 2009 година.

За Съвета
Председател
J. ŠEBESTA